

DNT OSLO OG OMEGN
Postboks 7 Sentrum
0101 OSLO

Saksbehandlar, innvalstelefon
Øistein Aasland, 5557 2322

Nytt løyve til oppsetting av antenner for mottak av 4G-signal på Sandhaug turisthytte - Hardangervidda nasjonalpark

Statsforvaltaren i Vestland godkjenner at dei to nye 4G-antennene med batterikasse og solcellepanel som allereie er sett opp av DNT Oslo og Omegn, kan bli ståande. Dette for å gje 4G-signal til Sandhaug turisthytte på gnr. 33, bnr. 2 i Eidfjord kommune innanfor Hardangervidda nasjonalpark. Den eine er på Torfinnsbunuten (merka på kart som «stasjon 1») og ei i nærleiken av Sandhaug (merka på kart som «stasjon 2»)

Dispensasjonen er gitt med heimel i naturmangfaldlova § 48.

Det er sett vilkår til løyve.

Vi viser til e-post med ny søknad frå DNT Oslo og Omegn v/ Jan Erik Reiten, sendt den 9. november 2021. Viser og til vårt vedtak datert 23. februar 2021 (vår referanse 2020/19160) på den førre søknaden.

Bakgrunn for saka

DNT Oslo og Omegn søkte i desember 2020 om løyve til å setje opp ei antenne med batterikasse og solcellepanel omlag 870 m nordaust for Sandhaug turisthytte for å betre mottak av 4G-signal på turisthytta. Dette på grunn av overgang til / etablering av eit felles bookingsystem for sine betjente turisthytter. Da trengd dei betre 4G-dekning enn det dei hadde.

Etter at DNT fekk løyve til å sette opp ein antenne ved Sandhaug turisthytte, vart denne montert på den omsøkte staden. I tillegg vart ein antenne på Trondbunuten satt opp. Dei som sette opp denne antenna trudde dei plasserte denne rett på utsida av nasjonalparken. SNO har i etterkant av dette målt inn staden som antenna er plassert på til å ligge rett innanfor nasjonalparkgrensa.

Da snøen smelta på våren synte det seg at mobilsignalene «kom bort», truleg fordi refleksane frå snøen vart redusert. Da vart det gjort eit val om å sette opp ei ekstra antenne inne ved Sandhaug turisthytte for å sikre tilfredsstillande telefonsignal heilt fram til hytta. Denne er vist på vedlagte

kartutsnitt som pkt. 2. DNT Oslo og Omegn beklagar at ikkje vart søkt om å setje opp denne antenna slik det skulle vært gjort.

Kartutsnitt over plassering av 4G-antenne ved Trondsbunuten og ved Sandhaug turisthytte.

I DNT Oslo og Omegn sin søknad vart det vist til at det skulle nyttast antenner med om lag 14 cm i diameter. Antenna inne ved Sandhaug som det var gitt løyve til, har antenner med 14 cm diameter. Den som vart sett opp på våren 2021 har ei antenne på 14 cm og ei som er noko større. Både antennene på Trondsbunuten er noko større avdi signala var for dårlege med dei minste. I løyve frå Statsforvaltaren vart det gitt løyve til å ta stein i området for å lage ein varde rundt antenna med det føremål at den skulle «gli betre inn i landskapet». Det var for lite stein i nærleiken av antenneplasseringa slik at det vart vanskeleg å lage ein varde utan å transportere stein dit. Dei som monterte opp antennene meinte det var ein dårleg løysing å køyre stein til desse punkta. DNT Oslo og Omegn rår til at det vart laga «falske vardar» av tre som er grå for å redusere synlegheiten.

Antenna på Trondsbunuten vart plassert med sikte på den ikkje skulle stå i nasjonalparken og i statsallmenning. DNT Oslo og Omegn meiner framleis at denne antenna står på utsida av nasjonalparkgrensa, men den er målt til å være innfor av lokalt SNO. DNT Oslo og Omegn peikar på at det er avvik på nasjonalparkgrensa og grensa for statsallmenningen. Dei føreslår å lage ein trevarde og for denne antenna og dei vil forsøke med dei minste antennene igjen.

DNT Oslo og Omegn er og i dialog med Statskog og Eidfjord kommune for å sikre alle naudsynthe løyver til desse antennene. Statskog har tatt opp spørsmålet om kontroll og tilkomst, og sumarstid føregår tilsynet til fots. Vinterstid står både antennene inne ved Sandhaug relativt tett på den kvista traseen og skutertraseen. Antenna på Trondsbunuten kan dei ha trong for sporadisk tilgang til, og det vil dei avklare med Statskog og Fjellstyret.

Høyring

Statsforvaltaren sendte denne nye søknaden om to nye antennepunkt for 4G-antenne til Tilsynsutvalet i Vestland - for Hardangervidda nasjonalpark og Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet. Dessutan har DNT Oslo og Omegn sendt saka til Statskog SF for å avklare med grunneigar om dei kunne sette opp desse antennene.

Tilsynsutvalet i Vestland handsama søknaden i møte 24. mars 2022 og gjorde fylgjande vedtak i sak 018/22: «*Tilsynsutvalet i Vestland for Hardangervidda nasjonalpark (TUV) rår til under tvil, at dei allereie monterte antennene vist i vedlagt kart som stasjon 1, 2 og 3 får stå i ein periode på 2 år fom. 2022. TUV ynskjer at Statsforvaltaren ber DNT arbeide med å etablere avtale med Telenor om 4G løysing frå Berakupen / Blyvarden for alle som har hytter/ferdast i området ved Lågen, ikkje berre isolert system for turisthytta.*»

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet har tidlegare kome med fylgjande uttale:
«Villreinnemnda har ikke vesentlige merknader til etablering av sambandsanlegg, men støtter Tilsynsutvalgets oppfordring om å vurdere annen løsning. Det forutsettes likevel at andre eventuelle løsninger ikke medfører betydelig større inngrep enn det omsøkte tiltaket.»

Statskog SF gav i brev av 18. mars 2022 gitt grunneigar sitt løyve til utplassering av 2 stk. relestasjonar - 4G-dekning - ved Sandhaug turisthytte - Eidfjord statsallmenning. Saka hadde og blitt handsama i Eidfjord fjellstyre, i sak 22/016. Dei stilte seg positive til betre nettdækning på vidda. Fjellstyret meinte at det bør setjast krav om felles løysningar for å redusere tal inngrep og trong for motorisert ferdsel. I tillegg peika fjellstyret på at det setjast krav om opprydding når slike anlegg skiftast ut med nye løysningar.

Vår vurdering

Statsforvaltaren i Vestland viser til vårt vedtak datert 23. februar 2021 (vår referanse 2020/19160) på den førre søknaden, der det vart gitt løyve til oppsetting av ei slik antenne inne ved Sandhaug turisthytte. Vi er svært kritisk til at det vart sett ut to ekstra antenner innanfor nasjonalparken, utan at dette vart søkt om eller at det vart tatt kontakt med forvaltninga. Vi trur DNT Oslo og Omegn og vertskapet på Sandhaug turisthytte har lært av dette, og at dei ved eit eventuelt seinare høve ikkje gjer det på denne måten.

Verneforskrifta for Hardangervidda nasjonalpark § 4.1.1 seier at; *«Landskapet skal vere verna mot utbyggingar, anlegg og andre inngrep av alle slag, Opplistinga er ikkje uttømmende.»* Det er dermed i utgangspunktet ikkje opna for etablering av ein slik installasjon det her vert søkt om, så det er § 48 i naturmangfaldslova som må nyttast som heimelsgrunnlag i denne saka.

Her står det mellom anna at. *«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»*

Statsforvaltaren meiner at oppsetting av dei omsøkte antennene med batterikasse og solcellepanel ikkje vil påverka verneverdiane nemneverdig. Dessutan er dei av mellombels karakter og skal takast ned så snart turisthyttene kan nytte annan teknologi. Vi meiner det viktig at turisthytta får greie tilhøve for booking.

Søknaden er vurdert etter naturmangfaldlova §§ 8-12.

§ 8 kunnskapsgrunnlag: Statsforvaltaren meiner vi har eit relativt godt kunnskapsgrunnlag i denne saka gjennom søknaden. Etter vår meining vil ikkje desse mellombelse installasjonane få nokon innverknad på verneinteressene.

§ 9 føre-var-prinsippet: Vi kan ikkje sjå at det vil være fare for at den omsøkte antenne vil ha ukjende, store negative konsekvensar for verneverdiane. Den skal være mellombels, til 4G-dekninga vert betra i området, og dei er enkel å fjerna når dei ikkje lenger er naudsynt.

§ 10 økosystemtilnærming og samla belastning: Vi kan ikkje sjå at det omsøkte tiltaket vil auke den samla belastninga.

§ 11 kostnadene ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar: Vi ser ikkje at det er relevant å vurdere dette, då det ikkje er stor fare for miljøforringing ved gjennomføring av tiltaket.

§ 12 miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetode: Oppsetjinga og utforminga av stativ, trevargar eller steinvargar må gjerast på ein slik måte at det går mest mogleg i eit med omgjevnadene. Den må setjast opp på ein slik måte at dei enkelt kan demonterast og fjernast.

Vedtak

Statsforvaltaren i Vestland godkjenner at dei to nye 4G-antennene med batterikasse og solcellepanel som allereie er sett opp av DNT Oslo og Omegn, kan bli ståande. Dette for å gje 4G-signal til Sandhaug turisthytte på gnr. 33, bnr. 2 i Eidfjord kommune innanfor Hardangervidda nasjonalpark. Den eine er på Torfinnsbunuten (merka på kart som «stasjon 1») og ei i nærleiken av Sandhaug (merka på kart som «stasjon 2»)

Vedtaket er heimla i § 48 i naturmangfaldlova «Dispensasjon frå vernevedtak».

Det vert sett følgjande vilkår til løyvet:

- Antennene, batterikassene og solcellepanelene skal ha ei plassering som vert skildra i e-posten frå Jan Erik Reiten i DNT Oslo og Omegn, sendt den 9. november 2021. Den eine er på Torfinnsbunuten, og den andre ligg i nærleiken av turisthytta.
- Oppsetjinga og utforminga av stativ og trevarar må gjerast på ein slik måte at det går mest mogleg i eitt med omgjevnadene. Utstyret må setjast opp på ein slik måte at dei kan demonterast og fjernast utan at det gjev spor i terrenget.
- Dersom teknologisk utvikling eller betring av 4G-dekning gjer at det ikkje lenger er trong for antennene, batterikassene og solcellepanelene, så skal dei fjernast av søkjar så snart som råd. Uansett må desse mellombelse antennene takast ned innan 1. jan 2025.

Vedtaket kan påklagast til Miljødirektoratet av part i saka eller andre med rettsleg klageinteresse, jf. forvaltningslova § 28. Klagefrist er 3 veker etter at ein er kjent med vedtaket. Klage skal stilast til Miljødirektoratet, men skal sendast til Statsforvaltaren i Vestland.

Med helsing

Stein Byrkjeland
fagdirektør

Øistein Aasland
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Sandhaug Turisthytte
Eidfjord kommune
Tilsynsutvalet i Vestland - for Hardangervidda nasjonalpark
Statskog SF
Vestland fylkeskommune
Sandhaug Turisthytte
DNT Oslo og Omegn v/ Jan Erik Reiten
Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet
SNO Hardangervidda

Simadalsvegen 1 5783 EIDFJORD

Postboks 7900 5020 BERGEN

Mottakerliste: